EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 31.8.2023
COM(2023) 500 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Jaarverslag over de in 2022 gefinancierde humanitaire hulpacties van de Europese Unie

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 2

De wereldwijde context waarbinnen hulp wordt verleend 2

Adequate en doeltreffende humanitaire hulp bieden aan getroffen bevolkingsgroepen 6

Evaluatie van eventuele externe beoordelingen van specifieke acties 9

RELEVANTE LINKS 10

Inleiding

Dit verslag bevat een overzicht van de belangrijkste activiteiten en beleidsresultaten van de Unie op het gebied van humanitaire hulp in 2022, zoals deze via het directoraat-generaal Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp (DG ECHO) van de Europese Commissie zijn uitgevoerd. Het is opgesteld overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp, dat vereist dat de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een jaarverslag indient met een overzicht van de gedurende het voorbije jaar gefinancierde acties.

Het directoraat-generaal voor Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp (DG ECHO) heeft als mandaat **het redden en beschermen van levens, het voorkomen en verlichten van menselijk lijden en het waarborgen van de integriteit en waardigheid van bevolkingsgroepen die worden getroffen door natuurrampen en door de mens veroorzaakte catastrofes** binnen of buiten de EU. In het kader van deze gemeenschappelijke overkoepelende doelstelling treedt DG ECHO op als donor van humanitaire hulp en hulpverlener van de EU enerzijds en als coördinator en facilitator van civielebeschermingsoperaties op EU-niveau via het Uniemechanisme voor civiele bescherming anderzijds.

De EU verstrekt via DG ECHO humanitaire hulp aan mensen in nood overal ter wereld, op basis van de humanitaire beginselen van **menselijkheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit**, verankerd in artikel 214 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie[1] en in de Europese consensus over humanitaire hulp[2]. De humanitaire hulp van de EU wordt verdeeld zonder rekening te houden met politieke agenda's en is bedoeld om zonder uitzondering bijstand te verlenen aan wie die dat het hardst nodig heeft, ongeacht nationaliteit, godsdienst, gender, etnische afkomst of politieke overtuiging.

De wereldwijde context waarbinnen hulp wordt verleend

Het jaar 2022 stond in het teken van de **Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne,** die een ongekende humanitaire ramp op Europese bodem veroorzaakte. Als gevolg daarvan organiseerde de EU een grote humanitaire hulpoperatie en de grootste, langste en meest complexe responsoperatie op het gebied van civiele bescherming sinds de oprichting van het Uniemechanisme. Dit bracht een **ongeziene verandering** teweeg in de manier waarop humanitaire hulp en civiele bescherming met elkaar zijn verweven vanwege de **ongeziene respons** van alle 27 EU-lidstaten en vier aan het Uniemechanisme deelnemende staten[3].

Ook in veel andere delen van de wereld bleef de humanitaire situatie drastisch verslechteren als gevolg van aanhoudende conflicten en onveiligheid, de impact van de klimaatverandering, een falend bestuur, de aanhoudende impact van COVID-19 en andere epidemiologische uitbraken, maar ook door de indirecte gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, wat alles samen heeft geleid tot **een humanitaire nood die groter is dan ooit.** In het meest recente overzicht van wereldwijde humanitaire hulp voor 2022[4] van het Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden (OCHA)

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex%3A12016ME%2FTXT

[2] Gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Europese Commissie (2008/C 25/01).

[3] IJsland, Noord-Macedonië, Noorwegen en Turkije.

[4] VN-OCHA, Global Humanitarian Overview 2022, update van december (momentopname op 31 december 2022), 10 januari 2023.

van de Verenigde Naties (VN) wordt geschat dat eind 2022 in totaal 326 miljoen mensen humanitaire hulp en bescherming nodig hadden; dat is een stijging van 30,4 % ten opzichte van 2021. De verdere verslechtering van de humanitaire situatie in Afghanistan, Ethiopië en Sudan, of de grootschalige rampen die zich tijdens de zomermaanden hebben voorgedaan, zoals de verwoestende overstromingen in Burkina Faso, Honduras, Pakistan of Tsjaad, zijn slechts enkele van de vele zichtbare voorbeelden van de alsmaar groeiende behoeften op humanitair gebied. De beschikbare middelen om de humanitaire acties te ondersteunen, konden geen gelijke tred houden met deze snel toenemende behoeften — **de kloof tussen de humanitaire behoeften en de wereldwijde humanitaire financiering is in 2022 zelfs nog groter geworden**, van een verschil van 11,3 miljard USD tussen de behoeften en de eind 2021 gemobiliseerde middelen tot een verschil van 18,3 miljard USD eind 2022[5].

Bovendien wordt humanitaire hulp vaak verleend onder zeer moeilijke omstandigheden, waarin **onvoorspelbaarheid, volatiliteit en onveiligheid** schering en inslag zijn. Conflictzones duiken op en verdwijnen weer, en veranderen ook voortdurend. Dit vormt een aanzienlijk veiligheidsrisico voor het lokale netwerk van DG ECHO (50 kantoren, 160 internationale medewerkers en 300 nationale medewerkers) en voor de medewerkers die op dienstreis zijn, en belemmert de verlening van humanitaire hulp wanneer de **toegang** tot mensen die humanitaire hulp nodig hebben, wordt **geweigerd** of beperkt. Dit heeft ook gevolgen voor de controles die moeten worden uitgevoerd (d.w.z. de monitoring op het terrein van gefinancierde acties en de audits ter plaatse) en voor de beoordeling van de humanitaire noden. Door de toenemende **schendingen van het internationaal humanitair recht** (IHR) werd het nog moeilijker en gevaarlijker om humanitaire hulp te verlenen.

Ondanks deze **uitdagingen** is DG ECHO **erin geslaagd zijn doelstellingen te behalen**, overeenkomstig de prioriteiten en kernacties die zijn uiteengezet in de mededeling van de Commissie over het humanitaire optreden van de EU "Nieuwe uitdagingen, zelfde beginselen", die in maart 2021 is vastgesteld[6]. De **EU is nog steeds een van de belangrijkste humanitaire donoren ter wereld** en verleende principiële en op behoeften gebaseerde humanitaire bijstand in 83 landen, goed voor 8,2 % van de totale middelen die in het kader van het mondiale humanitaire systeem zijn gemobiliseerd[7]. De EU wil ervoor zorgen dat er geld beschikbaar is om zoveel mogelijk mensen in nood in zoveel mogelijk landen te helpen en dat er op een snelle, efficiënte en alomvattende manier wordt gereageerd.

De definitieve **begroting voor humanitaire uitgaven in 2022** bedroeg **2,6 miljard EUR**, waarmee DG ECHO niet alleen kan optreden in grootschalige humanitaire crisissituaties — zoals Oekraïne, Syrië, Afghanistan of Ethiopië — maar ook in vergeten crises, d.w.z. crisissituaties van ernstige en langdurige aard die geen media-aandacht krijgen en waar de internationale hulp aan de getroffen bevolkingsgroepen ontoereikend is, zoals in Haïti of met de Rohingya-crisis.

De oorspronkelijke begroting voor humanitaire hulp voor 2022 werd vastgesteld op 1 794,4 miljoen EUR[8] (met inbegrip van naar voren gehaalde middelen uit de reserve voor

[5] VN-OCHA, Global Humanitarian Overview 2022 en VN-OCHA, Global Humanitarian Overview 2021, update van december (momentopname op 31 december 2021), 17 januari 2022.

[6] Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over het humanitaire optreden van de EU: nieuwe uitdagingen, zelfde beginselen (COM(2021) 110).

[7] Financieel controlesysteem van de VN, Global Funding Overview Summary 2022.

[8] Dit bedrag houdt geen rekening met ondersteunende uitgaven (BA-onderdelen). Rekening houdend met deze uitgaven lag het oorspronkelijke bedrag in 2022 voor het volledige instrument op 1 806,06 miljoen EUR.

solidariteit en noodhulp van 211 miljoen EUR). In de loop van het jaar werden verschillende begrotingsverhogingen ontvangen, afkomstig uit de volgende bronnen:

- de reserve voor solidariteit en noodhulp om verschillende crises te dekken, waaronder Oekraïne en de wereldwijde achteruitgang van de voedselzekerheid (539 miljoen EUR)[9];
- herschikkingen van instrumenten uit rubriek VI om te voorzien in de behoeften als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de daaruit voortvloeiende cascade-effecten (134,8 miljoen EUR);
- *Virement Aide Humanitaire* (VAH — Art 30(2) FR); toegewezen aan de Democratische Republiek Congo (DRC) (2,3 miljoen EUR);
- Europees Ontwikkelingsfonds (145,5 miljoen EUR)[10]; omgeboekte ontvangsten (3,8 miljoen EUR).

Bijlage I bevat een overzicht van de begroting die in 2022 was toegewezen aan de belangrijkste crises die onder de acties van DG ECHO vallen. De belangrijkste acties in de verschillende regio's van de wereld kunnen als volgt worden samengevat:

- **West- en Centraal-Afrika:** tegen de achtergrond van de groeiende noden heeft DG ECHO meer dan 175 miljoen EUR van zijn oorspronkelijke begroting toegewezen voor voedselonzekerheid en ondervoeding, sociale basisdiensten (gezondheidszorg, onderwijs, water en sanitaire voorzieningen) en paraatheid bij rampen in de centrale Sahel, het bekken van het Tsjaadmeer, Noordwest- en Zuidwest-Kameroen, Noordwest-Nigeria en de Centraal-Afrikaanse Republiek. DG ECHO heeft ook getracht de naleving van het IHR te bevorderen en de bescherming van de burgerbevolking en humanitaire hulpverleners te garanderen. Er werden versterkingen gemobiliseerd, vooral om de voedselonzekerheid aan te pakken, wat heeft geresulteerd in een definitieve begroting voor de regio van meer dan 330 miljoen EUR.
- **Oost- en Zuidelijk Afrika:** de regio werd gekenmerkt door conflicten en een aanzienlijk verslechterende humanitaire situatie, voornamelijk in Sudan, de DRC, de Hoorn van Afrika (Somalië, Ethiopië, Kenia), Zuid-Sudan en Mozambique. Veel regio's werden ook getroffen door ernstige droogte of het intense cycloonseizoen, vooral in de regio van zuidelijk Afrika en de Indische Oceaan (Madagaskar/Mozambique), wat heeft geleid tot een algemene voedselonzekerheid en tot een verlies van bestaansmiddelen. De oorspronkelijke begroting van 294 miljoen EUR werd verhoogd tot meer dan 540 miljoen EUR, waardoor DG ECHO deze en andere dringende humanitaire behoeften in de regio kon aanpakken.
- **Noord-Afrika, Irak en het Arabisch schiereiland:** DG ECHO legde 128 miljoen EUR vast om te voorzien in de behoeften van ontheemde bevolkingsgroepen in Noord-Afrika en Irak en van de slachtoffers van het conflict in Jemen, met ondersteuning op gebieden als water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, voedsel en voeding, onderwijs en gezondheid. Via aanvullende financiering, vooral om krachtiger te reageren op het conflict in Jemen, kon uiteindelijk 215 miljoen EUR definitief aan deze regio worden toegewezen.
- **Midden-Oosten:** DG ECHO had een initiële begroting van 197 miljoen EUR toegewezen om levensreddende hulp te verlenen aan miljoenen door conflicten getroffen mensen in Syrië en om te voorzien in de basisbehoeften van ontheemden en

[9] Met inbegrip van 39 miljoen EUR overgedragen uit 2021.
[10] Gefinancierd uit het 10e en 11e Europees Ontwikkelingsfonds.

vluchtelingen in Jordanië en Libanon, alsook van kwetsbare Libanezen, om uiteindelijk eind 2022 tot een definitieve begroting van 240 miljoen EUR te komen. In Palestina[11] is DG ECHO zich blijven inzetten voor de humanitaire behoeften als gevolg van de aanhoudende bezetting en de afsluiting van de Gazastrook. De begroting voor dergelijke crises steeg in de loop van 2022 van 25 miljoen EUR naar 26,5 miljoen EUR.

- **Zuidoost-Europa, het oostelijk nabuurschap en Turkije:** de humanitaire activiteit in de regio ondervond grote gevolgen van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, die op 24 februari 2022 is begonnen. De oorspronkelijke financiering van 27 miljoen EUR voor Oekraïne, de Westelijke Balkan en het oostelijk nabuurschap werd verhoogd tot meer dan 529 miljoen EUR. Van dat bedrag werd 485 miljoen EUR gebruikt om bijna 16 van de 17,7 miljoen Oekraïners te bereiken die humanitaire hulp nodig hadden, terwijl 38 miljoen EUR werd toegewezen voor hulp aan de Oekraïense vluchtelingen die naar de Republiek Moldavië waren gevlucht; er werd ook hulp geboden aan Moldavische gastgezinnen. In Turkije heeft de Commissie haar steun aan kwetsbare vluchtelingen die humanitaire hulp nodig hebben, voortgezet met een bedrag van 125 miljoen EUR. Bovendien is in oktober 2022 het vlaggenschipproject "Conditional Cash Transfer for Education" met succes overgedragen naar DG NEAR, overeenkomstig de strategie voor de koppeling tussen humanitaire en ontwikkelingshulp.
- **Azië en Stille Oceaan:** DG ECHO heeft in 2022 in eerste instantie meer dan 114 miljoen EUR toegewezen aan de regio, voornamelijk om te voorzien in de behoeften van bevolkingsgroepen die ontheemd zijn geraakt door de machtsovername door de Taliban in Afghanistan in 2021, evenals in de behoeften van mensen die getroffen zijn door de staatsgreep in Birma/Myanmar in 2021, waaronder de Rohingya, en in de behoeften van de Rohingya-vluchtelingen in Bangladesh. De EU en haar lidstaten hebben aanzienlijke steun verleend aan Pakistan na de verwoestende overstromingen in juni 2022 en bij het inventariseren van de behoeften van het land na de ramp en het opstellen van een herstelkader. De Commissie lenigde ook de behoeften die het gevolg waren van het conflict op Mindanao en de natuurrampen op de Filipijnen. De definitieve begroting voor deze regio kwam eind 2022 op 313 miljoen EUR.
- **Amerika en Caribisch gebied:** de acties van de Commissie waren gericht op hulpverlening aan mensen die zijn getroffen door de binnenlandse en regionale crisis in Venezuela, het gewapende conflict in Colombia en het wijdverbreide georganiseerde geweld in Haïti, Centraal-Amerika en Mexico. Er werd tevens gereageerd op de humanitaire behoeften van ontheemden over het hele continent en er werd ondersteuning geboden voor rampenparaatheid. De Commissie had aanvankelijk meer dan 74 miljoen EUR aan de regio toegewezen. Dit bedrag was tegen het einde van het jaar verhoogd tot 155 miljoen EUR.

In het algemeen verleent DG ECHO zijn humanitaire hulp niet rechtstreeks, maar vervult het zijn mandaat door financiering te verstrekken aan ongeveer 200 partners (de volledige lijst is opgenomen in bijlage II). In 2022 werd de financiering als volgt verdeeld onder de partners van DG ECHO: 38,6 % aan niet-gouvernementele organisaties (ngo's), 49,6 % aan VN-organisaties, 11,2 % aan internationale organisaties en 0,6 % aan gouvernementele organisaties.

[11] Deze benaming mag niet worden uitgelegd als een erkenning van een staat Palestina en laat de individuele standpunten van de lidstaten ter zake onverlet.

Adequate en doeltreffende humanitaire hulp bieden aan getroffen bevolkingsgroepen

In 2022 heeft DG ECHO een aanzienlijke bijdrage geleverd aan het bieden van adequate en doeltreffende humanitaire hulp wereldwijd. Om **het multilateralisme en een op regels gebaseerde wereldorde** te bevorderen via een actievere rol en een sterkere stem voor de EU in de wereld, heeft DG ECHO actief deelgenomen aan de vormgeving van humanitaire belangenbehartiging en humanitaire beleid op Europees en mondiaal niveau. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met de uitvoering van de verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van de **Grand Bargain ([12])**, met name inzake flexibele financiering, gezamenlijke en onpartijdige behoeftenevaluaties en vereenvoudiging van de rapportage, met als uiteindelijk doel de humanitaire respons efficiënter en doeltreffender te maken.

DG ECHO is blijven bijdragen aan **de bundeling van financiële middelen op landenbasis**[13], om **aanpassing aan de lokale situatie** en minder geoormerkte financiering te bevorderen. Bovendien versterkte DG ECHO zijn pleidooi en outreach voor een aanzienlijk grotere humanitaire financieringsinspanning en een betere verdeling van de verantwoordelijkheid tussen donoren, waaronder de lidstaten. Het versterkte verder de **programmatische partnerschappen** op langere termijn[14] met geselecteerde VN- en internationale organisaties, om efficiëntere en doeltreffendere werkwijzen te testen en tegelijkertijd de uitrol van het model in 2023 voor te bereiden. Voorbeelden van innovatieve programmatische partnerschappen zijn het programma ter ondersteuning van het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRC) voor de preventie van schendingen van het IHR (drie jaar, met in beperkte mate gereserveerde middelen, 10 miljoen EUR per jaar) en het programma ter ondersteuning van de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen (IFRC) en de lokalisatieagenda (drie jaar durend ambitieus multisectoraal meerlandenprogramma, 67 miljoen EUR per jaar).

Het **beleid inzake humanitaire logistiek**[15] werd in februari 2022 gelanceerd, met als hoofddoel levens te redden via efficiëntere, doeltreffendere en krachtigere humanitaire operaties. Als onderdeel van dit beleid is in maart 2022 de **capaciteit voor de Europese humanitaire respons**[16] opgestart, met daarin operationele instrumenten die zijn ontworpen om snelle, maar tijdelijke steun te verlenen aan partners om lacunes in de humanitaire respons op te vullen, en tegelijkertijd te zorgen voor een grotere doeltreffendheid en kosteneffectiviteit van de hulpverlening. De instrumenten omvatten onder meer de verlening van **gemeenschappelijke logistieke diensten** aan humanitaire partners in de vorm van internationale en binnenlandse vervoersoperaties (via verschillende vervoersmiddelen, waaronder de humanitaire luchtbrug van de EU en de EU Humanitarian Aid Flight), opslagcapaciteit, noodvoorraden en andere logistieke ondersteuning en coördinatie, evenals medische expertise. In 2022 heeft de Commissie negen EHRC-operaties uitgevoerd in Madagaskar (twee keer), Oekraïne, Moldavië, Somalië, Afghanistan, Mozambique, Uganda en Burkina Faso. Daarnaast werden de operaties van de Humanitarian Aid Flight in Kenia, de DRC en Mali voortgezet. Er zijn 60 vluchten georganiseerd met de humanitaire luchtbrug van de EU ter ondersteuning van 24 partners in 4 landen (Afghanistan, Somalië, Madagaskar en de Republiek Moldavië), waarbij 842 ton humanitair materiaal werd vervoerd. Tot slot werden in Oekraïne en de

[12] De “Grand Bargain”.
[13] Afghanistan, Zuid-Sudan en Venezuela.
[14] Programmatische partnerschappen.
[15] Thematisch beleidsdocument van DG ECHO over humanitaire logistiek.
[16] DG ECHO: factsheet over Europese humanitaire responscapaciteit.

Republiek Moldavië 660 wegtransporten georganiseerd en 3 opslagplaatsen geopend, waarmee 49 humanitaire partners werden ondersteund. In 2022 is 23,5 miljoen EUR aan deze activiteiten toegewezen.

DG ECHO maakte ten volle gebruik van zijn **instrumentarium voor noodsituaties**, bestaande uit de Acute Large Emergency Response Tool (Alert), het instrument voor de bestrijding van epidemieën, het instrument voor kleinschalige respons en het Disaster Relief Emergency Fund (DREF), en verleende voor 36,5 miljoen EUR humanitaire eerstelijnshulp in het kader van plotseling optredende crises die niet konden worden voorzien in de humanitaire uitvoeringsplannen. Enkele voorbeelden van de toegewezen middelen: het instrument voor kleinschalige respons en vervolgens Alert werden gebruikt voor de onmiddellijke respons op de overstromingen in Pakistan, voor de tropische cyclonen in de Filipijnen, Madagaskar, Mozambique en Cuba, en voor de aardbevingen in Afghanistan en de Filipijnen; het instrument voor de bestrijding van epidemieën werd gebruikt ter ondersteuning van de respons op de uitbraak van ebola in Uganda en van cholera in Libanon, Syrië, Haïti, Nigeria en Malawi. DG ECHO bood financiële ondersteuning aan 67 DREF-operaties die werden uitgevoerd door de IFRC in 52 landen, zoals bij de hongercrisis in Afrika en de overstromingen en aardbevingen in Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika.

Verder is DG ECHO in 2022 blijven werken **aan beleid en richtsnoeren om het standpunt van de Commissie over belangrijke kwesties uit te zetten** en concrete aanbevelingen te doen aan zijn uitvoerende partners om de kwaliteit, samenhang en verantwoordingsplicht van door de EU gefinancierde humanitaire operaties te waarborgen.

Wat **voedselhulp, voeding en hongersnoodpreventie** betreft, gebieden waar de situatie nog is verergerd door de directe gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de daaruit voortvloeiende gestegen prijzen van voedsel, energie en meststoffen, heeft DG ECHO zijn hulp aanzienlijk verhoogd tot meer dan een miljard (d.w.z. een stijging van meer dan 75 % ten opzichte van 2021). DG ECHO speelde ook een rol bij het opzetten en faciliteren van een alomvattende responsstrategie van Team Europe, die in juni 2022 door de EU en haar lidstaten is vastgesteld. Bovendien is in het rapport over het verantwoordingskader voor Nutrition for Growth[17] bevestigd dat DG ECHO en de EU op koers liggen om de belofte van Team Europe van 2021 na te komen om de voedingsdoelstellingen te ondersteunen met een begroting van ten minste 4,2 miljard EUR tot 2024.

In 2022 is voor bijna 300 miljoen EUR steun geboden aan projecten die gericht zijn op **gezondheid** als primaire sector. Gezien de toegenomen complexiteit van humanitaire crises, waarvan vele van langdurige aard zijn, is de steun er nog steeds in de eerste plaats op gericht om de basisbehoeften inzake gezondheidszorg adequaat te vervullen door middel van een multisectorale aanpak die op behoeften is gebaseerd en waarbij gezondheid in alle beleidsgebieden wordt geïntegreerd. DG ECHO heeft ook prioriteit gegeven aan de preventie van, paraatheid voor en respons op epidemieën/pandemieën op basis van de lessen die zijn getrokken uit de COVID-19-pandemie, met bijzondere aandacht voor een billijke toegang tot hoogwaardige zorg en medische tegenmaatregelen in lage-inkomenslanden en humanitaire contexten. Daarnaast heeft DG ECHO steun verleend aan sectoroverschrijdende aspecten van het wereldwijde gezondheidsbeleid om een holistische aanpak te bieden, met name wat betreft de geestelijke gezondheid en psychosociale

[17] 2022 Global Nutrition Report.

ondersteuning, seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, en gezondheid en ontheemding.

In 2022 bleef DG ECHO openlijk en systematisch zijn steun betuigen voor het **IHR** door middel van publieke verklaringen en interventies op multilaterale fora. DG ECHO was medeorganisator van een nevenevenement op hoog niveau in de marge van de ministeriële week van de Algemene Vergadering van de VN over het bevorderen van de verantwoordingsplicht voor schendingen van het IHR, met name op het gebied van seksueel en gendergerelateerd geweld. Ook op het eerste Europese Humanitaire Forum in maart 2022 nam het IHR een prominente plaats in. DG ECHO bleef steun verlenen aan en pleiten voor de bescherming van humanitaire en gezondheidswerkers en de onderwijssector tegen aanvallen en voerde acties uit voor bij gewapende conflicten betrokken kinderen. DG ECHO faciliteerde de coördinatie van de betrokken EU-actoren, met name via de interdisciplinaire groep voor het IHR, en ondersteunde een sterkere humanitaire diplomatie van de EU. DG ECHO heeft ook middelen ter beschikking gesteld voor IHR-gerelateerde projecten, met name ter ondersteuning van het ICRC-programma voor de preventie van schendingen van het IHR via zijn eerste thematisch programmatisch partnerschap.

In een context van voortdurende schendingen van het IHR en de wijdverbreide risico's en gevallen van geweld, ontbering en misbruik in de huidige crises, bleef **bescherming** voor DG ECHO een prioriteit, waarbij gender en leeftijd in alle sectoren van de steunverlening werden geïntegreerd en de aanpak van gender en gendergerelateerd geweld in humanitaire crises werd uiteengezet in het werkdocument van de diensten van de Commissie "*Gender: Different Needs, Adapted Assistance*"[18]. DG ECHO bleef een actief lid van de oproep tot actie ter bescherming tegen gendergerelateerd geweld in noodsituaties[19] en bracht verslag uit over de verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van de routekaart 2021-2025[20]. Daarnaast is DG ECHO meer aandacht gaan besteden aan conflictgerelateerd seksueel geweld naar aanleiding van waarnemingen in verschillende recente en lopende crisissituaties. In overeenstemming met de strategie voor de rechten van het kind[21] van 2021 heeft DG ECHO zijn activiteiten voor kinderbescherming versterkt, onder meer met belangenbehartigingsactiviteiten. DG ECHO besteedde ook specifieke aandacht aan de behoeften van personen met een handicap, overeenkomstig de richtsnoeren voor de integratie van personen met een handicap in door de EU gefinancierde humanitaire hulpacties en de strategie voor de rechten van personen met een handicap 2021-2030.

DG ECHO is de nadruk blijven leggen op **onderwijs in noodsituaties** en is blijven investeren in onderwijs op het ambitieuze niveau van 10 % van de jaarlijkse initiële EU-begroting voor humanitaire hulp. In 2022 bedroeg de totale investering in onderwijs in noodsituaties meer dan 220 miljoen EUR, met als doel meer dan 6 miljoen kinderen en jonge adolescenten directe of indirecte onderwijsondersteuning te bieden.

Wat **humanitaire geldoverdrachten**[22] betreft, heeft DG ECHO in maart 2022 zijn beleid gepubliceerd en op grote schaal verspreid om de kwaliteit en efficiëntie van geldprogramma's te verbeteren. Dit beleid betekent een doorbraak in de koppeling tussen geldoverdrachten en sociale bescherming en maakt synergieën mogelijk met belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de digitalisering en vergroening van humanitaire hulp. Samen met de Verenigde Staten (Bureau voor Humanitaire Hulp en Bureau voor

[18] https://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/gender_thematic_policy_document_en.pdf
[19] https://www.calltoactiongbv.com/
[20] https://www.calltoactiongbv.com/what-we-do
[21] COM(2021) 142 final.
[22] Thematisch beleidsdocument nr. 3 van DG ECHO: geldoverdrachten.

Bevolking, Vluchtelingen en Migratie) vertegenwoordigde DG ECHO het Donor Cash Forum in het overleg over de coördinatie van contant geld in het kader van de Grand Bargain 2.0. Het nieuwe model werd goedgekeurd door het permanent comité, wat een belangrijke stap betekende voor de humanitaire coördinatiearchitectuur, met inbegrip van een sterke deelname van lokale actoren.

Wat **klimaatverandering en aantasting van het milieu** betreft, heeft DG ECHO zijn humanitaire respons verder aangepast aan de groeiende en veranderende behoeften. Er wordt nu tijdens humanitaire operaties rekening gehouden met klimaatrisico's. In 2022 zijn minimale milieuvereisten en bijbehorende richtlijnen gepubliceerd[23] om de koolstofvoetafdruk te verkleinen en de milieuschade ten gevolge van humanitaire hulp te verminderen. Er werd technische bijstand en steun verleend aan partners en medewerkers van DG ECHO om milieuoverwegingen te integreren in de humanitaire hulpacties van DG ECHO en zijn partners. Bovendien heeft DG ECHO zijn steun voor rampenparaatheid[24] verder versterkt, om zo de paraatheid voor gelijktijdige gevaren alsook anticiperende maatregelen te bevorderen. In 2022 werd 77 miljoen EUR toegewezen aan gerichte activiteiten op het gebied van rampenparaatheid (zie bijlage I voor meer details) en in 32 % van de door de EU gefinancierde humanitaire operaties waren elementen van rampenparaatheid opgenomen[25].

DG ECHO ontwikkelde een mix van communicatieactiviteiten om de publieke en de politieke steun voor de humanitaire hulp en civiele bescherming van de EU op een hoog peil te houden, op basis van een narratief van solidariteit binnen de EU. Zo publiceerde DG ECHO een reeks algemene en lokale persberichten en werden de geslaagde bezoeken ter plaatse met Europese journalisten hervat. Ook konden journalisten weer meereizen met commissaris Lenarčič. DG ECHO voerde in 2022 verschillende bewustmakingscampagnes zoals "Climate Connect", dat de humanitaire gevolgen van de klimaatverandering laat zien en meer dan 36 miljoen jongeren in de lidstaten bereikte.

Evaluatie van eventuele externe beoordelingen van specifieke acties

De evaluatiediensten van de Commissie zijn verantwoordelijk voor het aansturen, coördineren, controleren en rapporteren van de evaluatiefunctie. Zij produceren tijdige evaluatieresultaten van hoge kwaliteit om bewijsmateriaal aan te leveren voor een geïnformeerde besluitvorming en verantwoordingsplicht. De evaluaties kunnen geografisch of thematisch zijn, of gericht zijn op een specifiek partnerschap. Bijlage III bevat een lijst van in 2022 voltooide evaluaties en van lopende evaluaties.

[23] Richtsnoeren inzake de operationalisering van de minimale milieuvereisten voor door de EU gefinancierde humanitaire hulp.

[24] Uitvoering van de in 2021 vastgestelde aanpak (richtsnoeren van DG ECHO over rampenparaatheid).

[25] Dit cijfer is gebaseerd op een herziene methodologie, die uitsluitend is gebaseerd op de verslaglegging door de humanitaire partners van de EU en mogelijk geen rekening houdt met de inspanningen om rampenparaatheid te integreren in andere operationele sectoren.

RELEVANTE LINKS

- Algemene informatie over DG ECHO:
  http://ec.europa.eu/echo

- Financiële gegevens over de werkzaamheden op het gebied van humanitaire hulp van de Europese Commissie in 2022:
  Financieringsbesluiten (HIP's) 2022

- Operationele informatie over voorgaande jaren:
  Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp

- Jaarlijks activiteitenverslag 2022, DG ECHO:
  Jaarlijks activiteitenverslag 2022 — Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp (ECHO)

- Jaarlijks beheers- en prestatieverslag 2022:
  Jaarlijks beheers- en prestatieverslag 2022

- Evaluatieverslagen van DG ECHO:
  https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_en

- Gegevens over financiering van humanitaire hulp door de Europese Commissie en de lidstaten: https://webgate.ec.europa.eu/hac/